

Omkostningsregnskab for ÅOK og ÅOP for 2023

LÆGERNES
PENSION

Indhold

Indledning	2
Anvendt praksis for opgørelse af ÅOK og ÅOP	2
Afstemningskema	5

Erklæringer

Erklæring fra Lægernes Pension	6
Den uafhængige revisors erklæring	7

Indledning

Formålet med opgørelsen af ÅOK og ÅOP er, at medlemmet kan se sine egne samlede omkostninger inklusive de indirekte investeringsomkostninger, som er trukket fra afkastet, inden det tilskrives pensionsordningen. Medlemmets individuelle ÅOK og ÅOP fremgår af pensionsoversigten.

- ÅOK er de årlige omkostninger opgjort i kroner. Tallet indeholder alle interne og eksterne omkostninger, også de indirekte investeringsomkostninger.
- ÅOP er de årlige omkostninger opgjort i procent. Dette nøgletal er beregnet ved at dividere ÅOK med medlemmets depot ultimo året korrigeret for en forholdsmæssig andel af ufordelte reserver.

Omkostningsregnskabet viser en opgørelse af pensionskassens samlede omkostninger, som indgår i beregningerne af de individuelle ÅOK/ÅOP.

Risikoforrentning og pensionisttillæg

Hos mange pensionsudbydere betaler kunder og medlemmer en årlig risikoforrentning til egenkapitalen og særlige bonushensættelser. Risikoforrentningen kan bestå både af en betaling for risiko og en betaling for fortjeneste. Risikoforrentningen indregnes som en omkostning ved beregning af ÅOK og ÅOP.

I Lægernes Pension – pensionskassen for læger (Lægernes Pension eller LP) tilhører egenkapitalen medlemmerne, og egenkapitalens fortjeneste anvendes til at betale pensionisttillæg til medlemmerne, når de modtager pension. Af de samlede omkostninger på 1.245 mio. kr. i 2023 udgjorde risikoforrentningen 227 mio.kr. I samme periode er der udbetalt pensionisttillæg på 310 mio. kr. fra egenkapitalen. Det er primært medlemmer i ordninger med betinget garanteret grundlag, der har betalt til fortjeneste til egenkapitalen, og som modtager pensionisttillægget direkte fra egenkapitalen. Denne ordning udgør ca. 95 pct. af pensionsordningerne.

Fra og med 2023 er alle nye medlemmer optaget i en markedsrenteordning, hvor der opbygges individuelle særlige bonushensættelser. Disse særlige bonushensættelser modtager samme risikoforrentning som egenkapitalen. De særlige bonushensættelser udbetales sammen med medlemmernes alderspension.

På medlemmernes pensionsoversigter fremgår ÅOK og ÅOP derfor både med og uden risikoforrentning. ÅOK og ÅOP uden risikoforrentning er det, medlemmet reelt betaler i omkostninger for at få forvaltet sin pensionsordning i Lægernes Pension.

Investeringsomkostninger

Den største omkostningspost, der indgår i ÅOK og ÅOP, er omkostninger til at forvalte investeringer.

Investeringsomkostningerne afhænger af

- hvilke aktivklasser, der investeres i: Aktivklasser med det højeste afkastpotentiale har typisk de højeste omkostninger, og
- om der er aktiv eller passiv forvaltning: Aktiv forvaltning er dyrere end passiv forvaltning.

Lægernes Pensions investeringsstrategi er at skabe et så højt afkast efter omkostninger som muligt.

Investeringerne baserer sig derfor på aktiv forvaltning med stor vægt på aktiver med højt afkastpotentiale, hvilket medfører, at Lægernes Pension har relativt høje ÅOK og ÅOP sammenlignet med mange andre pensionsudbydere.

Lægernes Pension tilstræber til stadighed at opnå fordelagtige priser og rabatter, bl.a. ved at samarbejde med andre investorer inden for rammerne af Investeringsforeningen Lægernes Invest og Kapitalforeningen Lægernes Invest.

Anvendt praksis for opgørelse af ÅOK og ÅOP

Dette er en overordnet beskrivelse af anvendt praksis for opgørelse af ÅOK og ÅOP for medlemmer i Lægernes Pension. Omkostningsregnskabet for ÅOK og ÅOP er udarbejdet i henhold til henstillingen fra brancheorganisationen Forsikring og Pension (LP-information 15/23). Anvendt praksis er uændret i forhold til sidste år.

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
De samlede administrationsomkostninger	Forsikringsystem LPNet (Edlund). Oprævningen af administrationsomkostninger hos de enkelte medlemmer foretages på baggrund af enten styktillæg eller omkostningsprocenter og er posteret i medlemsystemet på individniveau	Som i depotoversigt/ændring i pensionshensættelse
Omkostnings- og risikoresultat	Da Lægernes Pension følger gældende kontributionsregler skal tallet ikke indgå i beregningen af ÅOK, men stadig være med i afstemningsskemaet nedenfor. Dette skyldes at i regnskabet benyttes ikke de enkelte medlemmers betalinger til administration, men de faktisk afholdte omkostninger til administration.	
De samlede investeringsomkostninger	<p>Af de samlede investeringsomkostninger udgør andelen beregnet ud fra omkostningsatsen 23 pct. Af de samlede omkostninger (ÅOK) er tallet 18 pct.</p> <p>Investeringsomkostninger beregnes efter kickback der videregives til medlemmerne og omfatter følgende:</p> <p>Obligationer <i>Internt administrerede obligationer</i> Lægernes Pension har adgang til de faktiske omkostninger, som omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depotgebyrer • Transaktionsomkostninger • Relaterede administrationsomkostninger. <p><i>Eksternt administrerede obligationer</i> For obligationer der ligger i investeringsforeninger opgøres pensionskassens andel af de samlede omkostninger ud fra gennemsnitlig ejerandel, da pensionskassen også her har fuld adgang til de faktiske omkostninger.</p> <p>Noterede aktier <i>Eksternt administrerede noterede aktier</i> Alle aktier administreres af investeringsforeninger. For investeringsforeninger administreret af Nykredit er de alle datterselskaber, så de reelle omkostninger modtages og pensionskassens andel regnes ud fra ejerandel. Beregningen foretages efter kickback der videregives til medlemmerne. Omkostningerne består af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelsomkostninger • Depotgebyrer • Administrationsomkostninger • Management fee • Eventuelt performance fee • Øvrige omkostninger. <p>Af øvrige indenlandske investeringsforeninger er der kun 1, hvor Lægernes Pension er eneste investor, og således kan der også her indhentes alle omkostninger. For udenlandske investeringsforeninger beregner LP omkostninger som direkte fees plus gennemsnitlig værdi gange TER adderet med brancheorganisationen F&P's omregningstillæg for TER til ÅOP.</p> <p>Fonde baseret på tilsagn I denne kategori har Lægernes Pension følgende typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Private Equity enkeltfonde • Private Equity fund of funds • Kreditfonde • Ejendomsfonde • Infrastrukturfonde • Co-investeringer i ovenstående fondstyper <p>Omkostninger beregnes ved at gange omkostningssatserne i vejledning fra F & P med tilsagn til fonden, gennemsnitlig værdi for året eller samlet investeret kapital alt efter typen af fond. Omkostningsatsen opgøres på baggrund af den enkelte fonds type, alder og aftalte management fee sats.</p>	<p>For den del af investeringerne der vedrører fælles investeringsaktiver fordeles investeringsomkostningerne ud fra følgende princip på markedsrente, kontorentegrupper i gennemsnitsrente eller egenkapital:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De samlede investeringsomkostninger fordeles mellem markedsrente og resterende ud fra markedsrentes andel af det samlede afkast. Herefter fordeles til hver kontorentegruppe eller egenkapitalen ud fra deres gennemsnitlige kontributionsprocent, da investeringsafkastet fra de fælles investeringsaktiver fordeles ud fra denne procent. <p>For den del af investeringerne der vedrører afdækningsaktiver der deles af to eller flere kontorentegrupper fordeles investeringsomkostningerne ud fra følgende princip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fordelingen af investeringsomkostninger sker på baggrund af gruppernes gennemsnitlige fordelingsprocent for afdækningsafkast, så omkostninger og afkast følges ad. <p>Når disse fordelinger er foretaget tillægges markedsrente, hver kontorentegruppe i gennemsnitsrente og egenkapitalen omkostninger for den del af investeringerne, der vedrører afdækningsaktiver, hvor hele afdækningsafkastet tilfalder en enkelt gruppe eller egenkapitalen. Herefter fordeles investeringsomkostningerne videre ud som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De samlede investeringsomkostninger i markedsrente og hver kontorentegruppe i gennemsnitsrente fordeles ud på medlemmerne ud fra medlemmernes depotstørrelse ultimo året i markedsrente og de enkelte grupper. Eftersom fordelingen skal være inklusiv ufordelte kundereserver, ganges medlemmernes depoter med en forhøjelsessats, der forhøjer medlemmernes depoter ud fra disse ufordelte kundereserver er fordelt i forhold til medlemmernes depotstørrelse i gruppen.

<p>De samlede investeringsomkostninger (fortsat)</p>	<p>Fonde baseret på andet end tilsagn I denne kategori har Lægernes Pension følgende typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hedgefonde <p>Omkostninger beregnes ved at gange omkostningssatserne i vejledning fra F & P med fondens gennemsnitlige værdi for året. Omkostningssatsen opgøres på baggrund af den enkelte fonds type, alder og aftalte management fee sats.</p> <p>Direkte ejede ejendomme Lægernes Pension har ikke direkte ejede ejendomme.</p> <p>Unoterede ejendomsdatterselskaber, unoterede infrastrukturselskaber og associerede ejendomsselskaber LP har adgang til de faktiske omkostninger og indflydelse på investeringsbeslutninger, hvorfor de faktiske omkostninger benyttes som omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtlige omkostninger relateret til forvaltning inkl. evt. management fee • Eventuelt performance fee (ikke relevant) • Handelsomkostninger i forbindelse med fx køb og salg af ejendomme. <p>Andelen af omkostningerne fastsættes i overensstemmelse med ejerandelen i det enkelte selskab og inkluderer alle lag i strukturen. Driftsomkostninger skal ikke tages med, hvor hvilken type omkostninger det drejer sig om er tydeligt beskrevet i vejledning fra F & P.</p> <p>Strukturerede produkter Kategorien omfatter for Lægernes Pension total return swaps, hvor omkostningerne omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omkostninger forbundet med de underliggende aktiver • Omkostninger forbundet med porteføljevaltning • Indpakningsomkostninger • Administrations- og handelsomkostninger • Rulomkostninger • Spænd på det variable og/eller faste ben • Indeksfee. <p>Afledte finansielle instrumenter Omkostninger omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betalte transaktionsgebyrer • Depotgebyrer • Eventuelle omkostninger forbundet med sikkerhedsstillelse. 	
	<p>Øvrige omkostninger forbundet med investeringsvirksomhed Disse omkostninger omfatter investeringsomkostninger i regnskabspost 2.7. "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed" i Lægernes Pensions årsregnskab. Dette inkluderer interne investeringsomkostninger og eksterne omkostninger betalt til forvaltere og konsulenter samt transaktionsomkostninger og depotgebyrer.</p>	<p>Disse øvrige omkostninger fordeles som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fordelingen af disse omkostninger sker hver måned. For omkostninger bogført under fælles investeringsafkast eller fælles afdækningsafkast sker fordelingen på baggrund af hvor mange tildelte henholdsvis fælles investeringsaktiver og afdækningsaktiver den enkelte kontorentegrupper i gennemsnitsrente, markedsrente eller egenkapitalen har i den pågældende måned. Dette gøres da fordelingen af fælles aktiver den enkelte måned sker ud fra samme procent som det tildelte afkast fra aktiverne den pågældende måned, hvorved afkast og omkostninger følges ad. • Herefter fordeles omkostningerne ud på medlemmerne. Dette gøres ud fra medlemmernes depots størrelse ultimo året i markedsrente og de enkelte grupper i gennemsnitsrente. Eftersom fordelingen skal være inklusiv ufordelte kunderserver, ganges medlemmernes depoter med en forhøjelsessats, der forhøjer medlemmernes depoter ud fra disse ufordelte kunderserver er fordelt i forhold til medlemmernes depots størrelse i gruppen.
<p>Risikoforrentning af egenkapital</p>	<p>Fra årsregnskabet note 37 (risikoforrentning til egenkapitalen betegnet som risikotillæg).</p>	<p>På kontorentegruppeniveau ud fra risikoforrentning i den enkelte kontorentegrupper, da markedsrente ikke betaler risikoforrentning. Derefter på depotniveau ud fra depots størrelse ultimo året. Eftersom fordelingen skal være inklusiv ufordelte kunderserver, ganges medlemmernes depoter med en forhøjelsessats, der forhøjer medlemmernes depoter ud fra disse ufordelte kunderserver er fordelt i forhold til medlemmernes depots størrelse i gruppen.</p>
<p>Garantibetaling</p>	<p>Pensionskassen har ingen garantibetaling</p>	
<p>Mægleromkostninger</p>	<p>Pensionskassen har ikke mæglere tilknyttet</p>	

Afstemningsskema 2023

Nr.		kr.
1a	Summen af ÅOK oplyst til medlemmerne	1.196.310.385
1b	Summen af ÅOK fordelt på medlemmer, der har forladt selskabet	135.073
1c	Summen af ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant	0
1d	Summen af endnu ikke oplyst ÅOK	37.574.168
1	Summen af ÅOK til medlemmerne	1.234.019.625

Nr.	Omkostningspost	Gennemsnitsrente	Markedsrente	Sum
2	Administrations- og erhvervsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	29.471.594	1.566.174	31.037.768
3	Leje af domicilejendom	-	-	-
4	Mægleromkostninger	-	-	-
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	-	-	-
6	Administrationsomkostninger hos eksterne leverandører af forsikringsydelse	-	-	-
7	Administration- og erhvervsomkostninger forbundet med SUL-forsikringer, jf. regnskabet			
8	Over-/underskud på administrations- og erhvervsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen	0	0	0
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	190.225.503	89.045	190.314.549
10	Indirekte investeringsomkostninger i fonde, datterselskaber, investeringsforeninger mv.	877.350.842	880.028	878.230.870
11	Over-/underskud investeringsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen			
12	Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen	-78.762.058	0	-78.762.058
13	Risikoforrentning	226.658.137	0	226.658.137
14	Garantibetalinger	-	-	-
15	Omkostningsresultat	-2.029.554	0	-2.029.554
16	Øvrige omkostninger, der kan specificeres	-804.563	0	-804.563
17	Regulering af omkostninger fra foregående år	-	-	-
18	I alt	1.242.109.902	2.535.247	1.244.645.150
19	Post 1 minus post 18			-10.625.524

Noter:

1a: ÅOK og ÅOP er tilgængelige på Lægernes Pensions hjemmeside for alle medlemmer med gennemsnitsrenteprodukt eller markedsrenteprodukt. Beløbet indeholder ÅOK for 2023 for medlemmer, der har haft pensionsordning i hele eller dele af 2023, uanset om de er døde i 2023.

1b: Omfatter kun medlemmer, der har tilbagekøbt/overført deres pensionsordning i 2023.

1d: Omfatter omkostninger for ægtefælle- eller børnepensionister, som ikke på nuværende tidspunkt har mulighed for at få vist deres ÅOK og ÅOP på Lægernes Pensions hjemmeside. Tallet for disse er estimeret forholdsvis ud fra hensættelser og udbetalinger.

Erklæring fra Lægernes Pension

Lægernes Pension har dags dato aflagt omkostningsregnskabet indeholdende anvendt praksis for opgørelse og afstemningsskema for regnskabsåret 2023.

Det er vores opfattelse, at anvendt praksis og afstemningsskemaet er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse.

Det er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, som der er redetgjort for i anvendt praksis, er i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse.

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de kundespecifikke ÅOK'er og årsregnskabet samt Lægernes Pensions øvrige registreringer er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse.

Frederiksberg, den 25. juni 2024

Chresten Dengsøe
Administrerende direktør

Den uafhængige revisors erklæring

Til ledelsen i Lægernes Pension – pensionskassen for læger

Konklusion

Vi har revideret omkostningsregnskabet indeholdende anvendt praksis for opgørelse, afstemningsskema og noter, herunder beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årlige omkostninger i kroner) og ÅOP (årlige omkostninger i procent), for Lægernes Pension for indkomståret 2023. Omkostningsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med anvendt praksis for opgørelse og Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23.

Omkostningsregnskabet er dateret den 25. juni 2024. Afstemningsskemaet udviser følgende hovedposter:

	kr.
Summen af ÅOK til medlemmerne (Post 1)	1.234.019.625
Omkostninger i alt (Post 18)	1.244.645.150
Forskellen imellem Post 1 og Post 18	-10.625.524

Det er vores opfattelse, at omkostningsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af omkostningsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af pensionskassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale etiske retningslinjer for revisorers etiske udfærd (IESBA CODE) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Fremhævelse af forhold i omkostningsregnskabet – anvendt praksis

Vi henleder opmærksomheden på anvendt praksis for opgørelse af ÅOK og ÅOP. Omkostningsregnskabet er udarbejdet med det formål at synliggøre for pensionskassens medlemmer, hvilke omkostninger, der betales i forbindelse med medlemmernes pensionsordning. Opgørelsen omfatter summen af de medlemsspecifikke omkostninger svarende til medlemmernes samlede omkostningsbetaling til pensionskassen. Som følge heraf kan omkostningsregnskabet være uegnet til andet formål.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen – ÅOK/ÅOP

Revisionen af ÅOK/ÅOP har omfattet sammenholdelse af summen af omkostninger indeholdt i afstemningsskemaets post 1a med de samlede omkostninger, der indgår i opgørelsen af medlemmernes ÅOK/ÅOP. Opgørelsen af de enkelte medlemmers ÅOK/ÅOP, er ikke omfattet af vores erklæring.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Ledelsens ansvar for omkostningsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for, at omkostningsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring og Pensions henstilling i LP-information 15/23.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et omkostningsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar for revisionen af omkostningsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om omkostningsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en erklæring med en konklusion.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som bruger træffer på grundlag af omkostningsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 15/23, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i omkostningsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af pensionskassens interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til, om den praksis, som er anvendt af ledelsen og beskrevet i afsnittet anvendt praksis for opgørelse, er passende, samt om de skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har beskrevet og anvendt, er rimelige.

Vi kommunikerer med ledelsen om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Frederiksberg, den 25. juni 2024
EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Allan Lunde Pedersen
statsaut. revisor
mne34495